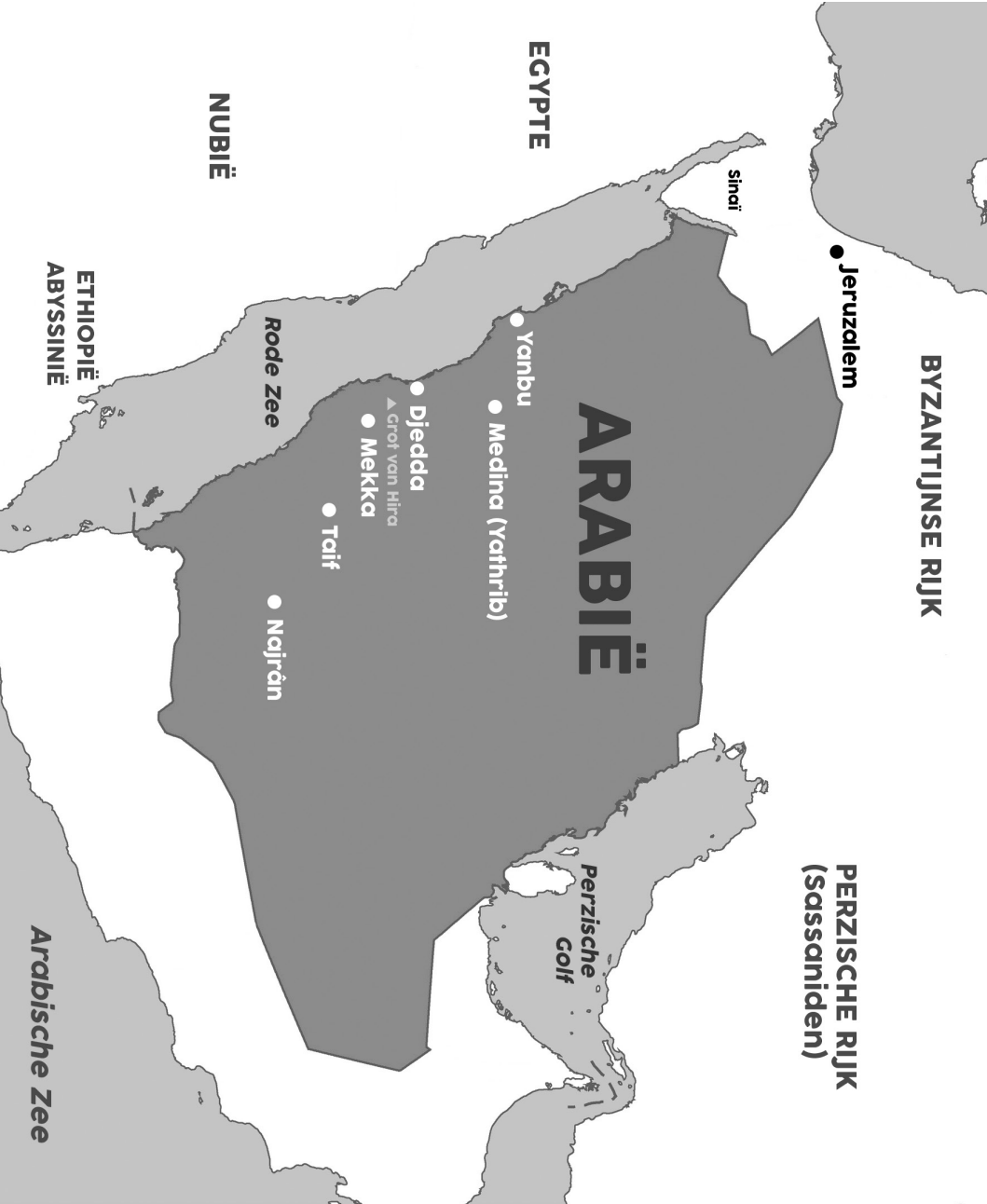
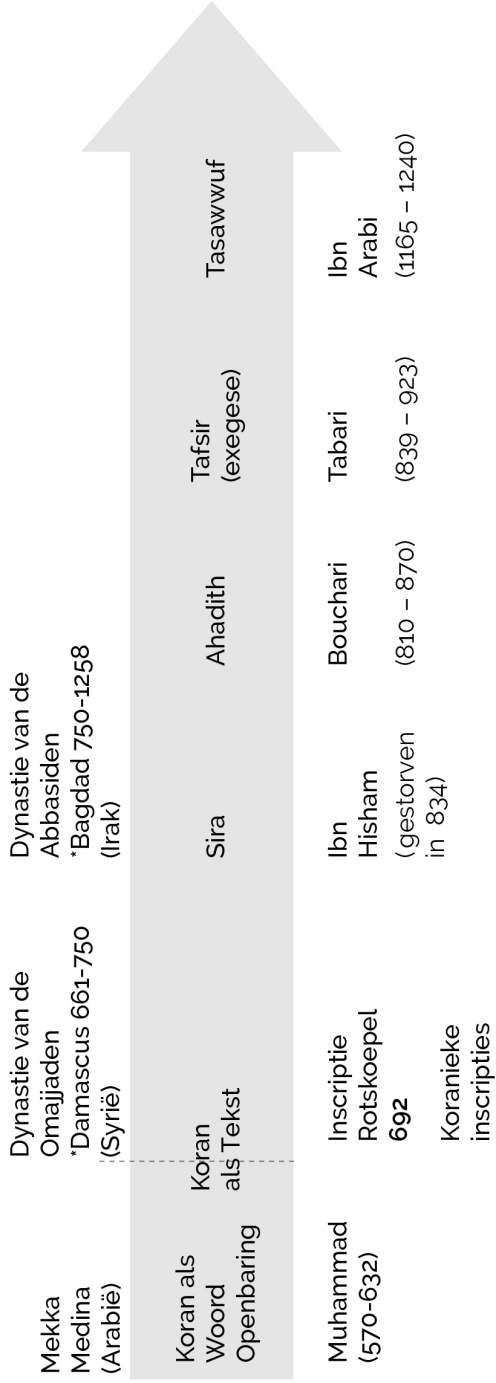

INHOUD

1 / Als de Koran niet tot mij spreekt, tot wie spreekt hij dan wel?	9
2 / Ongelovigen, ongelovige honden en andere eigenaardigheden	31
3 / Achter de ene jihad schuilt een andere	39
4 / Halal zijn of niet zijn, dat is de vraag.....	53
5 / De islam, een zeereis waar alle zeilen zijn bijgezet?	63
6 / Salomon, ben jij een jood? (Rabbi Jacob, scène 24, vers 3)	77
7 / Als men je op de rechterwang slaat, hak hem het hoofd af. En omgekeerd	97
8 / Een echte ware religie, de islam. Wie mij liefheeft, volg mij	115
9 / Muhammad, de banneling die een alliantie wilde sluiten met zijn stamgenoten	123
Ter verdieping	143

Arabië in de tijd van de Profeet Muhammad

Hoofdstuk 1

Als de Koran niet tot mij spreekt, tot wie spreekt hij dan wel?

Ik ben net klaar met mijn avondgebed. Hoezo, welk avondgebed? Wel, het avondgebed, het vierde van de vijf dagelijkse gebeden. Weet je niet waarover ik het heb? Niet erg, ik leg het je wel een andere keer uit. Kortweg, ik ben net klaar met mijn avondgebed. Ik ga bij het raam zitten, daar lees ik graag de Koran, een gewoonte die ik geleerd heb van mijn grootvader uit Tangerang. Hij zat altijd bij het raam en las de Koran terwijl hij met een oog de straat bespiedde. Kennen jullie de Koran? Ja? Nee? Toch een beetje ... Goed, ik houd het kort. Ik ben Ismaël en ben moslim. Dit betekent dat ik geloof dat God Zijn boodschap heeft geopenbaard aan Muhammad, de profeet van de islam. Dit gebeurde in de 7de eeuw, met name in 610, in Mekka, een stad aan de westkant van Arabië. Muhammad, een man van veertig jaar, ontving de Openbaring van God. Dat is wat wij moslims geloven. Deze Openbaring vindt men samengebracht in het Arabisch, de taal waarin ze geopenbaard werd, en is gebundeld in een boek dat de Koran heet. Dat boek telt 114 hoofdstukken, soera's, en elk van deze hoofdstukken bestaat uit verzen, in het Arabisch de 'ayât'. Er zijn er zo'n 6236. De Openbaring is volgens de islamitische traditie opgesplitst in twee grote delen: een deel dat plaatsvond in Mekka bij het begin van de prediking van Muhammad en dat ongeveer twaalf jaar duurde. We spreken hier van 'Mekkaanse verzen'. Een tweede gedeelte vond plaats in Medina, waar Muhammad naartoe was gevlucht nadat hij uit Mekka werd verdreven door

zijn stamgenoten. Deze periode duurde ongeveer tien jaar. We spreken hier van ‘Medinese verzen’.

Als moslim in België doe ik wat mijn grootvader altijd deed: ik lees de Koran bij het raam. Bepaalde zaken worden doorgegeven via het DNA. Ik ken niet goed Arabisch, daarom lees ik de Koran in het Frans. Dit gezegd zijnde ... waar was ik gebleven? Ah ja, soera 4, vers 34:

“De mannen hebben autoriteit over de vrouwen, omdat God de een boven de ander heeft bevoorrecht en omdat zij van hun bezittingen uitgegeven hebben. De deugdzame vrouwen zijn gehoorzaam aan hun man ...”

Wauw!!! Dit wist ik niet! Ik heb autoriteit over mijn vrouw, zij moet gehoorzamen?! Ik zal haar dat onmiddellijk ‘ns vertellen en je zult het wel zien, vanaf nu zal er wat veranderen in ons gezin.

Ismaël: Schatje? Schatje?

Mijn vrouw: Ja?!

Ik: Zeg, wist jij dat de Koran mij autoriteit geeft over jou en dat je me moet gehoorzamen?

Zij: Natuurlijk. Zeker, mijn schatje. Maak je geen zorgen. Ik ga naar de salsales en kom over een uur terug. Vergeet deze keer niet het vuilnis buiten te zetten ...

Ik: Maar, schatje ... ik heb autoriteit en ...

Zij: Luister, dat is wat jullie gaan doen, jij en je autoriteit ...

Ik: Maar ...

Zij: Jij gaat braafjes slapen op de bank. Je vertelt al je ongeluk aan je autoriteit en valt in slaap. Of jullie kunnen er ook de

hele nacht samen over praten, als je dat liever doet. Ik zal mij onderwerpen aan mijn autoriteit: ik zal alleen en vredevol in mijn bedje slapen zoals een baby'tje. Tot straks ... en vergeet het vuilnis niet.

Ze is zomaar naar buiten gelopen. Wat? Hoezo? Wat is er daarna gebeurd? Wel, ik heb het vuilnis buiten gezet. Ik heb de hele nacht zitten piekeren op de bank. Wat heeft dit te betekenen? De Koran zegt het wel zo, maar zij weigert te gehoorzamen?! Nochtans is zij net als ik moslim. Als ik de Koran niet respecteer, ben ik geen moslim. Dat staat er toch geschreven, of niet soms? Eigenlijk weet ik het allemaal niet meer. Mijn vrouw blijkt het althans niet zo te begrijpen. Of toch niet uit zichzelf. Misschien gaat het hier over een vertaalprobleem. Misschien is mijn Franse vertaling niet de meest geschikte ... Eigenlijk is de Koran toch best ingewikkeld.

Ik moet absoluut iemand vinden die het me uitlegt en haar helpt te overtuigen. Nee, het is waar, wat?! Ik mocht van mijn vrouw nooit een tv in de slaapkamer zetten. Maar als ik haar kan overtuigen om me te gehoorzamen, krijg ik misschien toch mijn plasmascherm. Dan kan ik lekker languit in bed naar Netflix kijken. Wie kan mij hierbij helpen? Mmm ... ja, misschien Rachid Benzine.

Rachid is mijn vriend. Hij is het gewend om de Koran uit te leggen. Hij is hierin gespecialiseerd, zo kunnen we wel zeggen. Hij zal me wel genoeg argumenten geven om mijn probleempje met mijn vrouw op te lossen ... en me aan mijn homecinema te helpen. Hij geeft op dit ogenblik een reeks conferenties in België en logeert in de buurt. De grote laan, het kruispunt, de tweede rechts, nog een straatje ... We zijn er. Ik bel aan... En hij doet open!

I: Dag Rachid.

R: Dag Ismaël. Wat een verrassing ... Kom binnen.

I: Hoe gaat het?

R: Zeer goed, en met jou?

I: Om eerlijk te zijn, ik heb een probleem met mijn vrouw.

R: Ik kan er waarschijnlijk niets aan doen, maar als je wilt praten ...

I: Ze weigert me te gehoorzamen.

R: Dit behoort tot onze tijdsgeest, een enorme vooruitgang voor de mensheid. Des te beter. Dit is mijn antwoord, maar blijkbaar niet het jouwe?

I: Ik weet het niet, maar de Koran dringt erop aan dat ze dat doet.

R: Dat ze wat doet?

I: Dat ze gehoorzaamt.

R: Nu begrijp ik waarom je bij mij langsgekomen bent. Je wilt dat je vrouw je gehoorzaamt en je wilt hiervoor een excuus zoeken in de Koran. Is het dat?

I: Nee, ik wil dit niet. Het staat zo in de Koran geschreven.

R: Luister, Ismaël. Een vrouw hoeft aan niemand te gehoorzamen. Zij is jouw evennaaste en als jij vindt dat ze je moet gehoorzamen, heb jij een probleem, makker.

I: Maar de Koran zegt ...

R: De Koran zegt zoveel, Ismaël. Maar zegt hij dat rechtstreeks aan jou of *eerder* aan een volk uit de 7de eeuw?

I: Aan mij. Ik ben moslim. De Koran spreekt tot mij.

R: Dus heb je ook recht om slaven te bezitten ...

I: Wat? Slavernij is toch verboden. Het is onmenselijk.

R: Ja. Nochtans werd deze praktijk toegepast in de stammenmaatschappij in het Arabië van de 7de eeuw. Dus ook in Mekka en in heel het Arabië van die tijd. De Europese samenleving en de Verenigde Staten van Amerika hebben de slavernij pas in de 19de eeuw afgeschaft: Frankrijk in 1848 en de Verenigde Staten in 1863. In de huidige moslimwereld is het laatste land dat de slavernij afschafte, Mauritanië en dat deed het pas in 1981 ...

I: Waarom stond de Koran zo'n onmenselijke praktijk toe?

R: Luister Ismaël, we kunnen de Koran niet bekijken vanuit onze hedendaagse waarden en visies. Je weet toch dat heilige teksten een hele reis hebben afgelegd. Zij doorkruisen eeuwen, ja zelfs millennia, en worden uiteindelijk wat de mensen uit een bepaald tijdperk ervan maken. Een historische lectuur, zoals ik die al jaren toepas, zoekt naar wat mensen van een bepaald tijdperk dachten over een 'heilige tekst' in hun eigen tijd. Er wordt steeds rekening gehouden met hun eigen verwachtingen en collectieve doelen. Vandaar dat de historische lezer zich nooit de tekst toe-eigent en er een oordeel over velst. De Koran is ontstaan in een welbepaalde samenleving, namelijk die van het Arabië van de 7de eeuw. Hij kon ook niet zomaar de levenswijze van een heel volk bruusk veranderen. Wanneer hij dit probeerde, stootte hij vaak op een 'antropologische muur'.

I: Een muur? De muur van Berlijn? Bestond er toen een 'West-Mekka' en een 'Oost-Mekka'?

R: Nee, Ismaël. Beeld je in dat er vandaag iemand komt die zomaar ineens jouw levenswijze wil veranderen: de manier waarop je je kleedt, hoe je eet, hoe je huwt ...

I: En dat ze je proberen te verhinderen om naar *Game of Thrones* te kijken.

R: Bijvoorbeeld. Wat zou jij doen?

I: Ik zou me niet laten doen.

R: Hij zal op jouw weigering stoten. Hij zal op de ‘antropologische muur’ stoten waarover ik je sprak. Het gaat over een onzichtbare muur die samengesteld is uit al je gewoontes. Als we proberen die te veranderen, moet deze muur afgebroken worden. En dat is heel ingewikkeld. Om de Koran te begrijpen, moet je drie essentiële zaken begrijpen: de tijd van de Koran, de ruimte van de Koran en de menselijke groep van de Koran. Snap je?

I: Ja, maar ik voel me toch wat verweesd ...

R: Ik denk dat je al eens verdwaald bent geweest voor je bij mij terecht kwam. Luister, antropologie bestaat erin om te proberen begrijpen hoe mensen dagelijks leven. Deze mensen zijn wij niet. Het zijn ofwel mensen uit het verleden ofwel mensen uit een ander land vandaag. We hebben soms de neiging om te denken dat iedereen leeft zoals wij leven, denkt zoals wij denken, gelooft zoals wij geloven, zich de dingen voorstelt zoals wij die ons voorstellen, bang zijn zoals wij of net niet bang zijn ...

I: Alsof de anderen hielden van wat ons plezier of geen plezier doet. Alsof de anderen hetzelfde idee hadden over wat wij als mooi of lelijk bestempelen. Of over wat wij graag eten of niet eten.

R: Juist. Als we proberen te kijken naar mensen uit verschillende gemeenschappen en verschillende landen, naar mensen uit het heden en het verleden, komen we tot het besef dat er enorme verschillen bestaan. Er staat een antropologische muur tussen twee gemeenschappen als de gewoontes en de geloofssystemen

niet compatibel zijn met elkaar. Het is alsof er een onoverbrugbare muur tussen hen instaat. Wanneer wij de geschiedenis bestuderen, moeten we de specificiteit en de verschilpunten van iedere gemeenschap ontdekken. Het is niet de bedoeling om te oordelen, te zeggen wat goed en slecht is, maar wel om te bestuderen wat specifiek is in iedere gemeenschap. We vellen beter geen waardeoordeel over een andere gemeenschap door datgene wat wij geloven dat goed is, te vergelijken met datgene wat een andere gemeenschap doet. In de geschiedenis probeert men te begrijpen hoe mensen van een andere gemeenschap leven, denken en geloven. Als twee sociale systemen, twee gemeenschappen, elkaar ontmoeten, bijvoorbeeld door emigratie of gewelddadige veroveringen, zoals oorlogen, is er zeker sprake van evolutie en wederzijdse beïnvloeding. Die hebben betrekking op de levensstijl, de manier van denken en het geloof van de twee gemeenschappen die met elkaar in contact zijn gekomen. Eigenlijk ontstaat er zo een nieuw type gemeenschap.

I: Wacht, begrijp ik je wel goed ... Bedoel je dat, wanneer mensen zich met elkaar vermengen, zoals bij de emigratie naar België van mijn vader of door de oorlog, deze mix iets nieuws teweegbrengt?

R: Zeer zeker. We bestuderen deze evolutieve fenomenen door te zeggen dat ze intercultureel zijn. We moeten telkens de plaats definiëren die we bestuderen om de evoluties te begrijpen. We kunnen niet aan geschiedenis doen als we deze drie elementen niet samen in beschouwing nemen: ruimte, tijd en de mensen van de desbetreffende gemeenschap. Buiten de interculturele contactmomenten tussen gemeenschappen die echt hebben plaatsgevonden, mogen we geen gemeenschappen die niet echt met elkaar in contact geweest zijn, met elkaar vermengen. Als we dat toch doen, verlaten we de geschiedenis en bedenken we een imaginaire wereld.